



PROTOCOL DE PREVENCIÓ EN CAS D'ASSETJAMENT

MORAL I SEXUAL

La salvaguarda de la dignitat, el dret a la integritat moral i a la no discriminació estan garantits en la Constitució Espanyola, en la normativa de la Unió Europea, en l'Estatut dels treballadors i en el conveni col·lectiu de l'empresa.

La dignitat, la integritat moral i la no discriminació són valors inherents a la missió de l'**ACUDAM**.

DECLARACIÓ DE PRINCIPIS

ACUDAM vol garantir que totes les persones que participen de l'Associació se sentin respectades, segures i valorades en tots els àmbits d'actuació de l'entitat (CET, STO, ESPORT, LLEURE; ...) i per tant no tolerarà, sota cap circumstància, actituds i comportaments contraris a la dignitat dels homes i les dones que estan en l'organització. La finalitat és mantenir en tots els serveis, un ambient de respecte a la persona.

Per aconseguir aquest principi, **ACUDAM** es compromet a establir els mitjans necessaris per **garantir** els respecte a la dignitat de les persones, mitjançant campanyes de **prevenció i difusió** i posant a l'abast de les persones víctimes d'algun tipus de lesió a la seva dignitat, sempre que aquesta hagi tingut lloc dins de l'organització, mecanismes per a **canalitzar** la seva denúncia i **restituir** la seva dignitat.

D'acord amb aquest principi, **ACUDAM** declara que l'**assetjament moral i sexual** no seran permesos ni tolerats en cap dels seus serveis.

OBJECTIUS DEL PROTOCOL DE PREVENCIÓ EN CAS D'ASSETJAMENT MORAL I SEXUAL

1. Establir mecanismes de prevenció de les conductes d'assetjament moral i sexual i aconseguir un entorn segur i respectuós amb totes les persones.
2. Establir un procediment àgil i eficient amb garanties d'imparcialitat, confidencialitat i transparència que permeti canalitzar les queixes i facilitar la resolució dins de la mateixa entitat.

CONCEPTES I DEFINICIONS

Concepte d'assetjament moral

L'assetjament moral es defineix com la situació en la qual una persona o grup de persones exerceixen una violència psicològica extrema, abusiva i injusta de forma sistemàtica i reiterativa sobre altres persones produint-los una degradació progressiva i continuada de la seva dignitat.

Conductes d'assetjament moral

A títol d'exemple, es consideren comportaments tipificats d'assetjament moral:

- Les acusacions injustes que persegueixen reduir les possibilitats de la víctima de comunicar-se amb altres.
- Criticar de forma sistemàtica i injustificada el seu treball o vida privada.
- Les actuacions que tendeixen a evitar que la víctima mantingui contactes socials.
- Assignar-li llocs de treball que l'aïllin, prohibir als companys parlar amb ella.
- Desacreditar la reputació personal o laboral de la víctima, ridiculitzant-la o calumniant-la: parlar malament d'ella, qüestionar constantment les seves decisions, ridiculitzar la seva orientació sexual, etc.
- Actuacions per reduir l'ocupació de la víctima com no assignar-li cap tasca o donar-li tasques totalment inútils o degradants.
- Actuacions que afecten la salut física o psíquica de la víctima, com obligar-la a realitzar treballs perillosos o nocius per a la salut o obligar-la a realitzar un treball humiliant.
- Amençar-la o agredir-la físicament.

Concepte d'assetjament sexual

És la situació que produeix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat, d'índole sexual, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es crea un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant o ofensiu. *Directiva 2002/73/CE del Parlament Europeu i del Consell de 23 de setembre de 2002*

Es tracta d'un comportament sexual inadequat, de peticions i/o oferiments de tipus sexual i/o comportaments verbals o físics de naturalesa sexual, en persones de diferent o del mateix sexe que no han establert cap acord, ni explícit ni tàcit, entre elles.

Les possibles agressions sexuals segons la menor o major gravetat amb què les poden percebre les víctimes solen ser:

- Verbalitzacions no insultants (comentaris sobre la roba, comentaris sobre el físic...).
- Mirades lascives intencionades.
- Gesticulacions lascives.
- Galanteries amb contingut ofensiu o insultant.
- Contacte físic no desitjat.
- Generació de pressions per aconseguir activitat sexual.
- Formulació de peticions descarades d'activitat sexual.
- Agressió física (acorralaments, grapejades, etc.).
- Peticions clares de favors sexuals sota amenaça i/o coacció.
- ...

PREVENCIÓ DE L'ASSETJAMENT

- Declaració dels principis per part de la direcció.
- Sessions informatives.
- Campanyes de difusió.

PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ

Quan una persona és víctima d'assetjament sexual i els fets no s'han donat anteriorment ni reverteixen gravetat, abans de procedir a l'actuació per part de l'ACUDAM, la persona assetjada s'hauria d'adreçar directament a l'assetjador per manifestar-li el seu rebuig a les situacions i actituds que considera ofensives i demanar-li explícitament que no es repeteixin.

Si malgrat tot l'assetjament continua, l'ACUDAM posarà a disposició de les persones que el pateixin assessorament i ajuda per resoldre la situació. Així es crearà la figura de l'**ASSESSOR/A CONFIDENCIAL** integrat per tres persones referents que canalitzaran les queixes i denúncies per assetjament i una **COMISSIÓ PER LA PREVENCIÓ**.

Hi haurà tres ASSESSORS/ES, un del Servei Habitatge, un de l'STO i un del CET i s'elegiran cada dos anys pel personal dels diferents serveis.

Els **ASSESSORS/ES** tindran la facultat suficient per adreçar-se a qualsevol persona de l'ACUDAM, per tal d'obtenir la informació necessària per a la resolució amistosa del conflicte. Resolució prioritària que s'intentarà aconseguir abans d'activar el protocol present.

- a) Funcions de l'Assessor/a Confidencial:
- Activar aquest protocol quan tingui coneixement d'un assetjament.
 - Atendre totes les queixes i denúncies per raó d'assetjament moral o sexual.
 - Donar suport i assessorament a la persona que fa la denúncia per identificar si un comportament pot ser susceptible o no d'assetjament.
 - Assessorar sobre diferents maneres de procedir per resoldre directament el conflicte.
 - Facilitar vies i opcions per resoldre el problema mitjançant una mediació informal entre les parts.
 - Realitzar totes les actuacions necessàries per tenir la màxima informació del cas.
 - Atendre i representar a la persona que formula la queixa o denúncia en tot el procés.
 - Informar a la COMISSIÓ PER LA PREVENCIÓ de l'assetjament.

En el supòsit que cap dels assessors/es sigui de confiança per la víctima, excepcionalment podrà adreçar la queixa o denúncia a la gerència de l'ACUDAM.

La **COMISSIÓ PER LA PREVENCIÓ** de situacions d'assetjament estarà formada per:

- Un representant del Comitè d'Empresa.
- Un representant de l'ACUDAM.

- Els assessors/es confidencials.

Aquesta comissió actuarà en el cas que la denúncia no s'hagi presentat a institucions externes: Mossos d'Esquadra, Jutjat de Primera Instància, Jutjat de Pau, etc. La Comissió es reunirà una vegada a l'any, durant el període del primer trimestre natural, a fi d'avaluar les incidències de l'any anterior. Tanmateix podrà ser convocada per la Gerència, quan ho consideri convenient, o a petició de qualsevol dels membres de la Comissió.

b) Funcions de la Comissió per la Prevenció:

- Rebre les denúncies d'assetjament per escrit.
- Elaborar un informe amb les conclusions sobre el cas d'assetjament investigat, que inclourà els indicis i mitjans de prova del cas, els seus possibles agreujants o atenuants, i instar, si s'escau, a la Gerència a l'obertura de procediment disciplinari contra la persona denunciada.
- Informar a la persona denunciada de l'expedient disciplinari i de la sanció imposada.
- Recomanar a la Gerència les mesures de prevenció, informació, sensibilització i formació que estimi convenients.
- Vetllar per les garanties establertes en aquest protocol.

Si el problema no queda resolt amb la mediació informal dels assessors/es confidencials s'iniciarà el procediment amb la intervenció de la Comissió per la Prevenció. Requisit imprescindible és que la persona assetjada formuli la denúncia per escrit, d'acord amb el model d'aquest protocol. Tot seguit s'iniciaran el circuit d'actuació d'assistència i assessorament a la persona assetjada i resolució del conflicte.

Principis que han de respectar els procediments d'actuació:

- Confidencialitat i discreció.
- Rapidesa.
- Transparència i equitat.

El procediment haurà de ser àgil i ràpid, garantint el dret a la intimitat i confidencialitat de les persones afectades. Es protegirà la seguretat i salut de la víctima.

SANCIONS O ACCIONS CORRECTIVES

- L'assetjament sexual és un delictes i una falta disciplinària, per tant, és sancionable sempre amb caràcter greu o molt greu.
- La repetició de la conducta o la superioritat jeràrquica constitueixen una circumstància agreujant de la situació, que s'haurà de tenir en compte en la sanció de la falta.
- A banda de la sanció, es proposarà a la persona inculpada que participi en alguna activitat formativa sobre maltractaments o diferències de gènere, o bé, segons el cas, que segueixi alguna teràpia adient per evitar que s'impliqui en nous casos.

CIRCUIT D'ACTUACIÓ EN ELS CASOS D'ASSETJAMENT

